

Vooraf

Georges De Schutter: Een functionele kijk op het grammatica-onderricht

Het grammatica-onderwijs wordt vaak gelijkgeschakeld met de traditionele zinsontleding. Piet Van de Craen en John Groosman hebben dat onderdeel didactisch uitgewerkt in het vorige nummer van Vonk. In dit artikel geeft Georges De Schutter zijn kijk op het grammatica-onderricht weer en die is functioneel georiënteerd. Hij beschrijft de principes van de functionele grammatica en vertaalt die naar het onderwijs in vijf stellingen. Daarin komen zowel de pragmatische als de syntactische en de semantische aspecten van taal aan bod. Een curriculum taalbeschouwing dat vanuit dezelfde optiek is opgevat, werd al eerder in Vonk 19/1 voorgesteld door Jef Pepermans en Marc Stevens.

Riet Jeurissen: Sleutelen aan taalactiverend onderwijs voor de basis

De taal van kleuters en lagere schoolkinderen kan op veel verschillende manieren geactiveerd worden. Riet Jeurissen pleit echter voor een systematische aanpak die gebaseerd is op ontwikkelingsgericht onderwijs. De aangeboden taalactiviteiten en handelingsstrategieën moeten met andere woorden corresponderen met inzichten over taal en taalontwikkeling. Na een opsomming van mogelijke stimulerende talige activiteiten in het kleuteronderwijs licht ze er één uit: taalspelletjes. Tegen de achtergrond van een 13-puntenplan beschrijft ze praktische realisaties voor de eerste, tweede en derde kleuterklas en voor het eerste leerjaar.

Annie Lamon: Psychomotorische ontwikkeling, bewegingsintegratie en taalvererving bij het jonge kind

Annie Lamon legt in dit artikel de nadruk op het bewegingsonderwijs in de basisschool, dat ook buiten de lessen lichamelijke opvoeding moet plaatsvinden. Uit onderzoek is immers gebleken dat de bewegingsvorming bij het jonge kind ook invloed heeft op zijn verbale en mentale ontwikkeling. De auteur pleit er dan ook voor om de beweging te integreren in de cognitieve vorming, om met andere woorden bewegend te leren. Het gaat daarbij zowel om lichaamsbesef als om ruimte- en tijdsperceptie. Om de theorie te illustreren voegt ze per doelstelling een reeks mogelijke oefeningen toe voor het kleuteronderwijs en de eerste graad lager onderwijs.

Claar van den Biggelaar: Een goed begin is het halve werk. Een lessenserie zakelijk schrijven

Claar van den Biggelaar heeft een schrijfcursus voor studenten uit het hoger onderwijs vertaald naar een lessenserie zakelijk schrijven voor de hoogste jaren van het secundair onderwijs. Twee uitgangspunten stonden daarbij centraal: om een goede tekst te kunnen schrijven moet de schrijver inzicht hebben in de verschillende stappen van het schrijfproces, en moet hij zich ervan bewust zijn dat schrijven niet alleen vooruitkijken maar ook terugkijken is. In de lessenserie die in totaal zestien lessen telt, worden vier fasen onderscheiden: een onderwerp kiezen; een vraag, doel en publiek bedenken; een antwoord geven op de vraag en de tekst afwerken.

SPIEKERSKORNER:

Marita De Sterck: Kindertaal

INGEBLIKT

Rita Rymenans
hoofdredacteur